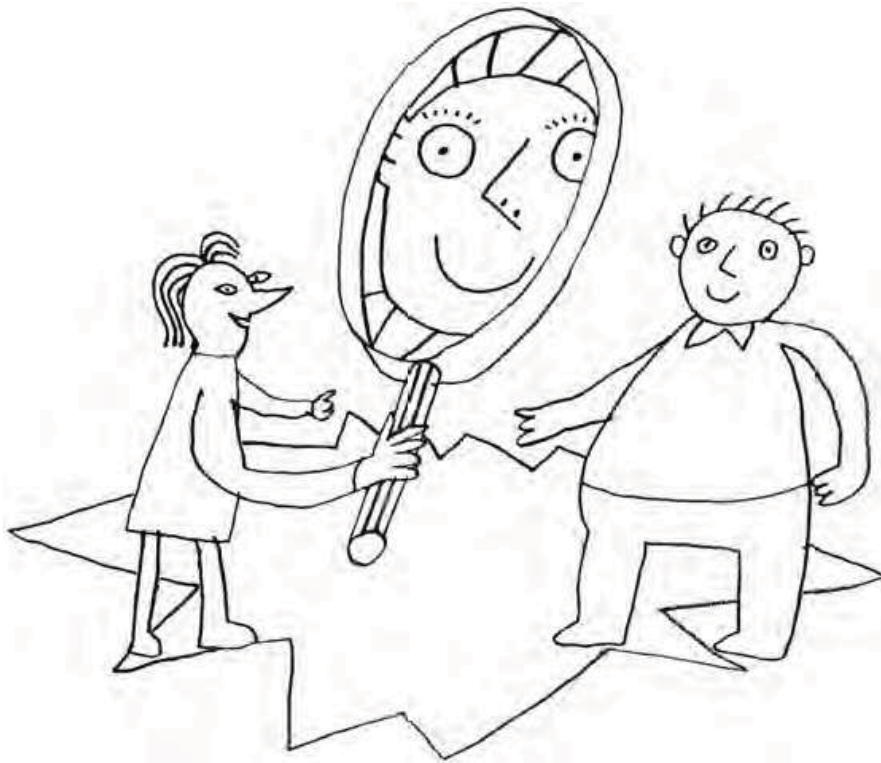

თავი 4 – როგორ აღვიქვამთ გარშემომყოფებს

წინასიტყვაობა

სურათზე ნაჩვენებია გოგონა, რომელიც ბიჭს გამადიდებელი შუშით აკვირდება. გამადიდებელ შუშაზე აღბეჭდილი სახე სურათზე გამოსახული ბიჭის მსგავსია, მაგრამ არა იდენტური. ბიჭს წარმოდგენა არა აქვს, როგორ გამოიყურება მისი სახე გამადიდებელ შუშაში. იგი შეიძლება მის ნამდვილ სახეს უჩვენებდეს, შეიძლება შეცვლილს და რეალობიდან განსხვავებულს, შეიძლება მეტ დეტალებსაც ასახავდეს, ვიდრე ამის შესახებ ბიჭმა იცის, ან უნდა, რომ სხვას გაუზიაროს. როგორც შუშაზე აღბეჭდილი სახე, ასევე ბიჭიც იცინის, ასე რომ სხვაობა აღბეჭდილსა და რეალურს შორის პრობლემას არ წარმოადგენს. გოგონა შუშაზე ასახულ გამოსახულებას უცინის და არა თავად ბიჭს.

ჩვენ ყველანი ჩვენს გამადიდებელ შუშას მივმართავთ სხვა ადამიანებისკენ და მათზე აღბეჭდილ გამოსახულებას გონებაში ვინახავთ. ადამიანებს ვაფასებთ ჩვენს გონებაში შექმნილი გამოსახულებების მიხედვით. ისინი ნედლეულს წარმოადგენენ, საიდანაც ჩვენ ვქმნით სტერეოტიპებს. გონებაში კომპლექსური სამყაროს ისეთ გამარტივებულ წარმოდგენას ვატარებთ, რომელიც სხვისთვის ბოლომდე ამოუხსნელი რჩება. თუ სტერეოტიპები ცრურწმენის/დამახინჯებული აღქმის ფორმას მიიღებენ, საზოგადოებაში ეს განხეთქილებისა და შუღლის მარცვლის ჩაგდების ტოლფასი იქნება.

მოცემულ თავში შესული სავარჯიშოები მოსწავლეებს ეხმარება, გააცნობიერონ საკუთარი აღქმა და სხვათა დამახინჯებული, ცრუ სტერეოტიპები, კრიტიკულად მიუდგინონ მათ და, საჭიროების შემთხვევაში, ეცადონ, გამოასწორონ ისინი. აქედან გამომდინარე, ეს თავი ეძღვნება დემოკრატიისა და ადამიანის უფლებების სოციალურ განზომილებას. ჩვენი ურთიერთაღქმა, დამახინჯებული სტერეოტიპები და ის, თუ როგორ ვურთიერთობთ ერთმანეთთან, ქმნის სწორედ იმ საფუძველს, რომელსაც ემყარება დემოკრატია და ადამიანის უფლებები. დემოკრატიისა და ადამიანის უფლებების

პრინციპების მხოლოდ კონსტიტუციაში ჩადება და მთავრობის მიერ მათი პრიორიტეტად გამოცხადება საკმარისი არ არის; სოციალური და კულტურული საწყისები თანაბრად მნიშვნელოვანია.

ზოგადად, მოსწავლეებს უნდა ესმოდეთ, რა დატვირთვა გააჩნიათ სტერეოტიპებს ჩვენი კომპლექსური საზოგადოებისა და მსოფლიოს აღქმის გამარტივებაში. მათ ასევე უნდა ესმოდეთ, რომ სტერეოტიპები ზოგჯერ საფრთხეს წარმოადგენენ საზოგადოებისთვის, რადგან შეუძლიათ განხეთქილება და შუღლი გააღვივონ. ეს განსაკუთრებით მაშინ იქნეს თავს, როცა უცნობ ადამიანებს ვხვდებით და შიშის გრძნობა გვიპყრობს. განათლება ეხმარება ადამიანებს, ამოიცნონ ცრურწმენები თუ დამახინჯებული სტერეოტიპები და გამოასწორონ ისინი.

მოზრდილი ასაკის მოსწავლეებს შეიძლება ავუხსნათ, რომ ჩვენი აღქმა და ცრურწმენები საბოლოოდ აისახება კულტურაზე, რომელიც ან ხელსაყრელ ნიადაგს ქმნის დემოკრატიისა და ადამიანის უფლებების დაცვისთვის ან ძირს უთხრის მათ პრინციპებს. სიტყვასიტყვით, დემოკრატია იწყება ჩემგან და შენგან.

სავარჯიშო 4.1. – ყველა განსხვავებულია, ყველა თანასწორია

საგანმანათლებლო მიზანი:

მოსწავლეები ეცნობიან ერთმანეთს; აღმოაჩენენ, რა აქვთ საერთო, რაც აქამდე მათთვის უცნობი იყო.

მოსწავლეები სწავლობენ, როგორი დამოკიდებულება უნდა ჰქონდეთ განსხვავებულის მიმართ.

რესურსები:

ცარცი ან თოკი იატაკზე ხაზის გასავლებად.

მსვლელობა

1. მასწავლებელი სათითაოდ ამოიკითხავს მახასიათებელთა ჩამონათვალს. მოსწავლეები, რომლებიც მასწავლებლის მიერ დასახელებული მახასიათებლის მატარებლები არიან, გადაკვეთენ იატაკზე გავლებულ ხაზს.

მაგალითად, ყველა...

- ვისაც ჯინსი აცვია
- ვისაც ცისფერი თვალები აქვს
- ვინც კლასში სხვა მოსწავლეებზე ასაკით უფროსია
- ვინც ნამყოფია ევროპის სხვა ქვეყნებში
- ვინც რეგულარულად კითხულობს გაზეთებს
- ვინც ოდესმე აღმოჩენილა დისკრიმინაციის მსხვერპლი
- ვისაც ჰომოსექსუალი მეგობრები ჰყავს
- ვისაც აქვს ცრურწმენები და ა.შ.

2. მოსწავლეები განიხილავენ შემდეგ საკითხებს:

- აღმოაჩინა რომელიმე მათგანმა თავი იმ მოსწავლეების ჯგუფში, რომელთანაც, მისი აზრით, არაფერი ჰქონდა საერთო?
- როგორია იყო დიდი ჯგუფის ნაწილი, რომლის წევრებთანაც საერთო რამ გაკავშირებს?
- როგორია იყო მართო და არავისთან არაფერი გქონდეს საერთო?

ვარიანტი

მას შემდეგ, რაც მასწავლებელი დაასახელებს ერთ რომელიმე მახასიათებელს, მოსწავლეები იწყებენ კლასში ამ ნიშნით მათი მსგავსი სხვა მოსწავლეების ძებნას, ქმნიან ჯგუფს და რამდენიმე წუთის განმავლობაში განიხილავენ, რა აქვთ საერთო ერთმანეთთან, მაგალითად, რას ანიჭებენ უპირატესობას ან როგორ იქცევიან გარკვეულ სიტუაციებში.

სავარჯიშო 4.2. – განსხვავება

საგანმანათლებლო მიზანი:

მოსწავლეები მსჯელობენ განსხვავებებზე და აცნობიერებენ, რომ განსხვავებების წარმოშობა უკავშირდება სოციალურ სტრუქტურებს.

განსხვავებებში გარკვევა ძალიან მნიშვნელოვანია მოზარდობის ასაკში. ახალგაზრდებს სურთ, მიიპყრონ უფროსთა ყურადღება; სურთ, რომ ისინი სცნონ, აღიარონ და პატივისცემა დაიმსახურონ. მოზარდობის პერიოდში ინდივიდუალობის ჩამოყალიბების მნიშვნელოვან ასპექტს წარმოადგენს უფროსებისგან და განსაკუთრებით მშობლებისგან გამოყოფა–გამოცალკეება.

მოსწავლეები აცნობიერებენ, რომ ადამიანებს შორის ბიოლოგიური განსხვავებები იმდენია, რომ არავის ძალუძს მათი სრული დახასიათება. მაგალითად, შეუძლებელია ითქვას, რომ ინტელექტისა და აზროვნების ერთი ფორმა მეორეზე მაღლა დგას. განსხვავებები, რომელიც თავს იჩენს და მნიშვნელოვანია ადამიანების ურთიერთობაში, არის განსხვავებები, რომელიც საზოგადოებიდან მოდის – მაგალითად, ღირებულებები, ან სოციალური სტატუსი. კლასებში, სადაც არიან მოსწავლეები, რომლებიც კულტურულ უმცირესობას მიეკუთვნებიან, მოცემული სავარჯიშო კარგ შესაძლებლობას იძლევა, რათა ამ მოსწავლეებმა გამოამჟღავნონ ეს განსხვავებები ყოველგვარი დისკრიმინაციის გარეშე.

რესურსები: დიდი ფორმატის ფურცელი.

მსვლელობა

1. მასწავლებელი დიდი ფორმატის ფურცელზე ჩამოწერს რაც შეიძლება ბევრ განსხვავებას, რომელიც არსებობს ადამიანებს შორის.
2. კლასი იყოფა ოთხ ჯგუფად და თითოეული ჯგუფი განიხილავს ერთი ტიპის განსხვავებებს:
 - განსხვავებები ფიზიკურ გარეგნობაში
 - ფსიქოლოგიური განსხვავებები
 - სოციალური განსხვავებები
 - კულტურული განსხვავებები
3. შეჯამება–შეფასება: მოსწავლეები განიხილავენ განსხვავებებს ადამიანებს შორის:
 - „როგორც ვხვდები, ვიცი...“
 - ... მაგრამ როგორც შევიტყვე...“
 - ყველაზე მეტად გამაოცა...“

გაგრძელება

მასწავლებელი უხსნის მოსწავლეებს, რაში მდგომარეობს ადამიანებს შორის მსგავსება და განსხვავება.

მოსწავლეები, წერილობითი ფორმით, წარმოიდგენენ და აღწერენ ორ სიტუაციას, რომლის დროსაც განსხვავებასთან შეგუება შეუძლებელია, რასაც შემდეგ მთელი კლასი განიხილავს.

სავარჯიშო 4.3. – ტყუილი თუ მართალი

საგანმანათლებლო მიზანი:

მოსწავლეები ეძებენ სტერეოტიპებს საკუთარ ცნობიერებაში და კრიტიკულად განიხილავენ ამ სტერეოტიპებს. მოსწავლეები აცნობიერებენ, რომ გამარტივება და სტერეოტიპები გვეხმარება იმ რთული სამყაროს აღქმაში, რომელშიც ჩვენ გვიწევს ცხოვრება.

მოსწავლეებს უვითარდებათ მსჯელობისა და გადაწყვეტილების მიღების უნარი, და ამგვარად ხდება საკითხისადმი კრიტიკული მიდგომის ჩამოყალიბება.

რესურსები:

საკლასო ოთახიდან გატანილი უნდა იყოს დაფები და სკამები. საკლასო ოთახში ერთმანეთის მოპირდაპირე კუთხეები განკუთვნილია მოსწავლეებისთვის პოზიციების დასაკავებლად.

მსვლელობა

1. მოსწავლეები დგებიან საკლასო ოთახის ცენტრში. მასწავლებელი კითხულობს მოსაზრებებს ქალების, მამაკაცების, სხვადასხვა ეროვნების და ა.შ. შესახებ.

იმისდა მიხედვით, მასწავლებლის მიერ გამოთქმული მოსაზრება სწორედ მიაჩნიათ თუ არა, მოსწავლეები ნაწილდებიან საკლასო ოთახის შესაბამის კუთხეებში.

მოსწავლეები, რომელთაც პასუხი არა აქვთ, რჩებიან საკლასო ოთახის ცენტრში.

2. მასწავლებელი სთხოვს მოსწავლეებს, ახსნან საკუთარი არჩევანი.

მასწავლებელი მოსწავლეებს აცნობს, მართალია თუ არა მის მიერ ჩამოყალიბებული მოსაზრება.

3. მოსწავლეები მსჯელობენ მასწავლებლის მხრიდან მიღებულ ინფორმაციაზე. მასწავლებელი ამხნევეს მოსწავლეებს, ჩამოაყალიბონ, თუ როგორი იყო მათი აღქმა, განსაკუთრებით მაშინ, თუ აღმოჩნდა, რომ ეს აღქმა არ იყო ჭეშმარიტი.

გაგრძელება

მოსწავლეები ანალიზებენ, თუ როგორ აშუქებს მედია უმცირესობებთან, სქესთა შორის თანასწორობის დარღვევებსა და ძალადობასთან დაკავშირებულ საკითხებს. მოსწავლეები ეძებენ სტერეოტიპების, ცრურწმენების, ზედაპირული ან სიღრმისეული აღქმისა და ჟურნალისტური გამოძიების მაგალითებს. მოსწავლეები ცდილობენ, შეასწორონ ინფორმაცია, რომელიც მათი თვალსაზრისით მცდარია ან არასრულყოფილი.

სავარჯიშო 4.4. – პირველი შთაბეჭდილება

საგანმანათლებლო მიზანი:

მოსწავლეებს შეუძლიათ ამოიცნონ სტერეოტიპები და ხვდებიან, რამდენად მრავალფეროვანია ის შთაბეჭდილებები და აღქმა, რომელიც ადამიანებს ერთმანეთის შესახებ გააჩნიათ.

მოსწავლეები იწაფებიან აქტიურ მოსმენაში და სწავლობენ, როგორ სცენ პატივი ერთმანეთს.

რესურსები:

დიდი ზომის ფურცლების თავში მოთავსებული იმ ადამიანთა ფოტოები, რომლებიც განსხვავებულ რეაქციას იწვევს მოსწავლეებში (მასწავლებელი ირჩევს იმ ადამიანთა ფოტოებს, რომლებიც ერთმანეთისგან განსხვავდებიან ასაკით, ეთნიკური წარმომობით, არიან სხვადასხვა კულტურის წარმომადგენლები და ა.შ.)

მსვლელობა

1. მოსწავლეები სხდებიან წრეზე. თითოეულ მათგანს ურიგდება ფურცელი ფოტოთი.
2. მასწავლებელი სთხოვს მოსწავლეებს, დააკვირდნენ ფურცლის თავში მოთავსებულ ფოტოს:
 - „მე ვხედავ...“
 - „მე ვიქრობ...“
 - „მე ვგრძნობ...“
3. მოსწავლეები თავიანთ შთაბეჭდილებებს ფოტოს შესახებ წერენ ფურცლის ბოლო კიდეზე და ამ კიდეს გადაკეცავენ ისე, რომ დაიფაროს მათ მიერ დაწერილი ტექსტი. შემდეგ ფურცელს გადასცემენ მათ მარცხნივ მჯდომ მოსწავლეს.
4. ასე გრძელდება, სანამ ყველა ფურცელზე თავის კომენტარს არ გააკეთებს ყველა მოსწავლე.
5. მოსწავლეები ერთმანეთს ადარებენ თავიანთ პირველ შთაბეჭდილებებს:
 - რითი ჰგავდა თქვენი პირველი შთაბეჭდილებები ერთმანეთს და რითი განსხვავდებოდა ისინი ერთმანეთისგან?
 - რა იყო თქვენი პირველი, ყველაზე ძლიერი შთაბეჭდილება?
 - რა ასპექტისთვის არ მიგიტყვევიათ არანაირი ყურადღება და რატომ?
 - ამ სავარჯიშოს შესრულებამ რა დაგანახათ საკუთარ თავში?

გაგრძელება

სავარჯიშოს შესრულებისას შეიძლება გამოყენებულ იქნეს სულ რამდენიმე ფოტო, ან სულაც ერთი ფოტო ან ეთნოგრაფიული ვიდეოჩანაწერი, რომლის ჩვენების დროსაც მოსწავლეები ჩანაწერებს საკუთარ ფურცლებზე აკეთებენ.

მასწავლებელს შეუძლია ინფორმაცია მიაწოდოს სხვა კულტურათა შესახებ: სამხარეულო, მუსიკა, ოჯახის სტრუქტურა და ა.შ.

სავარჯიშო 4.5. – ყველას გვაქვს ცრურწმენები

საგანმანათლებლო მიზანი:

მოცემულ სავარჯიშოში მოსწავლეები იკვლევენ სხვა ადამიანებისა და უმცირესობათა შესახებ არსებულ სტერეოტიპებსა და ცრუ სტერეოტიპებს; სხვადასხვა უმცირესობათა ჯგუფების განსხვავებულ აღქმას.

მოსწავლეები აცნობიერებენ, რომ მათ ტოლერანტობას აქვს საზღვრები და მათი ღირებულებათა სისტემები ერთმანეთისაგან განსხვავდება.

მოსწავლეებს უვითარდებათ ყურადღებით მოსმენის უნარი შეთანხმების მიღწევის მცდელობისას.

რესურსები:

მასალა მოსწავლეებისთვის (სცენარი), ყოველი მოსწავლისთვის თითო ეგზემპლარი.

მსვლელობა

1. ყოველ მოსწავლეს ურიგდება სცენარის თითო ეგზემპლარი, რომელსაც ისინი სიჩუმეში დამოუკიდებლად ეცნობიან.
2. ყოველი მოსწავლე ჩამონათვალიდან ირჩევს სამ ადამიანს, რომელთანაც ისურვებდა მგზავრობას და სამ ადამიანს, რომელთანაც არ ისურვებდა.
3. მოსწავლეები ქმნიან ოთხ-ოთხკაციან ჯგუფებს.
 - ისინი ერთმანეთს ადარებენ საკუთარ არჩევანს და ერთმანეთს უზიარებენ ამ არჩევანის მიზეზებს.
 - ისინი, ამჟამად როგორც ჯგუფები, ცდილობენ, შეთანხმდნენ სამ სასურველ და სამ არასასურველ თანამგზავრზე.
 - ჯგუფები ირჩევენ მომხსენებელს.
4. ყოველი ჯგუფის მომხსენებელი კლასს აცნობს თავისი ჯგუფის მიერ შედგენილ ჩამონათვალს, სამ სასურველ და სამ არასასურველ თანამგზავრს; ასახელებს გაკეთებული არჩევანის მიზეზებს.
5. მასწავლებელი ამხნევეს მოსწავლეებს, რათა მათ ღიად ისაუბრონ თავიანთი გამოცდილების შესახებ, მაგალითად:
 - რა იყო გადამწყვეტი ფაქტორი არჩევანის გაკეთებისას?
 - თუ ჯგუფი ვერ შეთანხმდა ჩამონათვალზე, რა იყო ამის მიზეზი?
 - რომელ სტერეოტიპებს შეიცავს მგზავრთა ჩამონათვალი?
 - საიდან მოდის ეს წარმოდგენები?
 - როგორ იგრძნობდი თავს, შენთან ერთად მგზავრობა რომ არავის მოესურვებინა?

გაგრძელება

მგზავრთა ჩამონათვალი შეგიძლიათ შეცვალოთ მოსწავლეთა ასაკობრივი ჯგუფის ან სოციალური წარმომავლობის შესაბამისად. მაგრამ ჩამონათვალში უნდა შედიოდეს უმცირესობათა

წარმომადგენლები, რომლებიც ერთი შეხედვით არიან შესამჩნევნი და აშკარა რეაქციას იწვევენ და ისეთები, რომლებიც ასეთ რეაქციას არ იწვევენ.

უმცირესობათა და დისკრიმინაციის შემთხვევათა შესწავლა შეგვიძლია ლიტერატურაში მოცემული ინფორმაციისა და ისტორიული მაგალითების საშუალებით.

მასალა:

სცენარი

ემზადებით მატარებლით ხანგრძლივი მგზავრობისთვის, რომელიც რამდენიმე დღეს გასტანს. თქვენს კუპეში, თქვენთან ერთად უნდა იმგზავროს სამმა ადამიანმა.

რომელ სამ ადამიანთან ერთად მგზავრობას ისურვებდი (აარჩიე ჩამონათვალიდან)?

რომელ სამ ადამიანთან მგზავრობაზე იტყოდი უარს (აარჩიე ჩამონათვალიდან)?

- მსუქანი შვეიცარიელი ბანკირი
- იტალიელი DJ, ნარკომანი
- ეგზოტიკური ნივთებით მოვაჭრე აფრიკელი
- ციხიდან ახლახან გამოსული ბოშა
- გერმანელი როკმომღერალი, ფემინისტი
- ჰომოსექსუალი უცხოელი სტუდენტი
- ახალგაზრდა ბოშა ქალი, ჩვილი ბავშვით
- ინგლისელი „სკინჰედი“ ნასვამ მდგომარეობაში
- აივ დადებითი მეძავი
- ძალიან ღარიბი ლტოლვილი
- შეიარაღებული უცხოელი სამხედრო პირი
- ახალგაზრდა ქალი, რომელიც მხოლოდ ფრანგულად საუბრობს.

სავარჯიშო 4.6. – ჩვენ ყველანი თანასწორნი ვართ, მაგრამ ზოგნი უფრო მეტად

საგანმანათლებლო მიზანი:

მოსწავლეები განსაზღვრავენ და აანალიზებენ დისკრიმინაციის მიზეზებსა და მოტივებს.

სავარჯიშოში ყურადღება გამახვილებულია იმაზე, თუ რა გავლენა აქვს საზოგადოებაში წარმატების შესაძლებლობებზე სოციალურ-ეკონომიკურ ფაქტორებს.

რესურსები:

დიდი ფორმატის მყარი ფურცლები და მარკერები.

მსვლელობა

1. მოსწავლეები იყოფიან ჯგუფებად. თითოეულ ჯგუფში თანაბარი რაოდენობის მოსწავლე უნდა იყოს. ჯგუფებში მოსწავლეების რაოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს ექვსს. ყოველ ჯგუფს გადაეცემა ფურცელი და მარკერი.
2. მასწავლებელი ჯგუფების ერთ ნაწილს სთხოვს, დახატონ საზოგადოებაში წარმატებული ფიგურის კარიკატურა, ხოლო მეორე ჯგუფს – წარუმატებელი ფიგურის კარიკატურა.
3. მასწავლებელი სთხოვს მოსწავლეებს, ფიგურას მიანიჭონ შემდეგი მახასიათებლები: სოციალურ-ეკონომიკური სტატუსი, პროფესია, სქესი, ეთნიკური წარმომავლობა, დროის გატარების საშუალებები, ჩაცმულობის სტილი, გარეგნობა, ცხოვრების სტილი, საცხოვრებელი ადგილი, ჩვევები.
4. მასწავლებელი სთხოვს მოსწავლეებს, გაცვალონ თავიანთი ნამუშევრები და სცადონ, გაშიფრონ სხვა ჯგუფის მიერ დახატული კარიკატურა.
5. მოსწავლეები სხვა ჯგუფიდან მიღებულ კარიკატურებს აკრავენ კედელზე და მთლიან კლასს აცნობენ მოცემული კარიკატურის თავიანთი ჯგუფის მიერ ჩამოყალიბებულ აღწერას.
6. კარიკატურის შემქმნელი ჯგუფი კომენტარს აკეთებს იმის თაობაზე, თუ რა იყო მათი განზრახვა. კარიკატურების შესახებ მოსაზრებების გაცვლა-გამოცვლის დროს და იმის შესახებ მსჯელობისას, თუ რა შთაბეჭდილებას ახდენს კარიკატურები მნახველზე, მოსწავლეები სავარაუდოდ შეეხებიან შემდეგ საკითხებს:
 - რა არის წარმატების ძირითადი მახასიათებელი?
 - რა არის წარუმატებლობის ძირითადი მახასიათებელი?
 - რა ფაქტორები განაპირობებენ სხვაობას „წარმატებულებსა“ და „წარუმატებლებს“ შორის?
 - განეკუთვნებიან თუ არა მოცემული ფიგურები გარკვეულ ჯგუფს?
 - ყველა ადამიანს წარმატების თანაბარი შესაძლებლობა აქვს მათი სოციალური ფონის მიუხედავად?

გაგრძელება

რა მიზეზები იმალება იმ ადამიანების დისკრიმინაციისა და გარიყვის მიღმა, რომლებიც განსხვავებულები არიან თავიანთი კულტურით, წარმომავლობით, ენით და ა.შ.?

რა არის ადამიანებს შორის უთანასწორობის მიზეზი? შესაძლებელი და სასურველია თანასწორობა თუ არა?

სავარჯიშო 4.7. – ტურისტები

საგანმანათლებლო მიზანი:

მოცემული სავარჯიშო წარმოადგენს კულტურათა შეჯახების სიმულაციას და საშუალებას აძლევს მოსწავლეებს, დააკვირდნენ და შეისწავლონ ის სტერეოტიპები, რომელიც მათ შემოაქვთ სავარჯიშოს შესრულების დროს. მოსწავლეები ეცნობიან შესაძლო კონფლიქტს, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას მსგავს სიტუაციაში. მოსწავლეები „სხვის ადგილზე თავის წარმოდგენით“, ცვლიან საკუთარ ხედვას.

მოსწავლეებს უვითარდებათ კომუნიკაციის უნარი.

რესურსები:

ფურცელი ან მუყაოს ფურცელი, ფერადი მარკერები; თუ შესაძლებელია, ტურისტის აღჭურვილობა, მაგ. კამერა.

მსვლელობა

შენიშვნა მეთოდის შესახებ:

საუკეთესო ვარიანტია ორი სხვადასხვა კლასის გაერთიანება ამ სავარჯიშოს შესასრულებლად, რომელთაგანაც თითოეულს ხელმძღვანელობას გაუწევს თავისი მასწავლებელი. მასწავლებელთა მოვალეობაში შედის, შეახსენონ ჯგუფებს თავიანთი ამოცანა. ერთი კლასი არის „ტურისტების ჯგუფი“, მეორე – „მკვიდრი მოსახლეობა“.

1. ორი ჯგუფი იკრიბება მათთვის განკუთვნილ საკლასო ოთახებში. მათ 15 წუთი ეძლევათ იმისთვის, რომ შექმნან გარემო, სადაც განვითარდება მოვლენები და ასევე მოემზადონ თავიანთი როლებისთვის.

ტურისტები ჩანაწერის სახით ქმნიან ინფორმაციას თავიანთ ქვეყანაზე, ასევე, ინფორმაციას იმის თაობაზე, თუ რას ელიან თავიანთი მოგზაურობიდან და ამზადებენ აღჭურვილობას, მაგალითად, კამერას, მობილურ ტელეფონს, უცხოურ ვალუტას. თუ მოსწავლეებს არ მოეპოვებათ ეს საგნები კლასში, მათ შეუძლიათ, სიმბოლოები დაიტანონ ფურცლებზე, რომელიც ნივთების მაგივრობას გაწევს.

„მკვიდრი მოსახლეობა“ ადგენს ინფორმაციას საკუთარ ქვეყანაზე და კულტურაზე: ოჯახის სტრუქტურა, ეკონომიკა, ხელობის დარგი, ტანისამოსი და საცხოვრებელი პირობები. „მკვიდრი მოსახლეობა“ რაც შეიძლება „პრიმიტიული“ უნდა იყოს. ისინი თავიანთ ქვეყანას თავისივე გამოგონილ სახელს უწოდებენ.

კულტურის ელემენტები ჰომოგენური უნდა იყოს. ისინიც შესაძლოა ფურცელზე იქნას დატანილი სიმბოლოების სახით.

2. ვითარდება შემდეგი მოქმედება:

ორი ტურისტი სუვენირების შეძენისა და ფოტოების გადაღების პროცესში ხვდება ორ „მკვიდრ მოსახლეს“.

ტურისტები ბრუნდებიან თავიანთ ჯგუფში და თავის თავგადასავალს უყვებიან სხვა ტურისტებს, აღწერენ „მკვიდრი მოსახლეობის“ კულტურას, რაც მათ უცნაურად მოეჩვენათ.

ორი „მკვიდრი მოსახლე“ უბრუნდება თავიანთ ჯგუფს, უყვება მათ ტურისტებთან შეხვედრის ამბავს და ტურისტთა მათდამი დამოკიდებულებაზე საკუთარი შთაბეჭდილებების შესახებ.

3. ტურისტები იჭრებიან „მკვიდრი მოსახლეობის“ ტერიტორიაზე, „მკვიდრ მოსახლეობას“ არ სურს თავისი ცხოვრების წესის შეცვლა.

4. ტურისტთა და „მკვიდრ მოსახლეთა“ ჯგუფები ერთმანეთს ხვდებიან და აჯამებენ შედეგებს:

- რას გრძნობენ ტურისტები?
- რას გრძნობს „მკვიდრი მოსახლეობა“?
- რას ფიქრობენ ტურისტები „მკვიდრი მოსახლეობის“ შესახებ?
- რას ფიქრობს „მკვიდრი მოსახლეობა“ ტურისტების შესახებ?
- ტურისტები აცნობენ „მკვიდრ მოსახლეობას“, რა იყო მათთვის უცნაური მათ ქცევაში.
- „მკვიდრი მოსახლეობა“ უხსნის ტურისტებს, რა იყო მათთვის გაუგებარი ტურისტების ქცევაში.
- ტურისტების თვალსაზრისით, რა უნდა გაეკეთებინა მკვიდრ მოსახლეობას იმისთვის, რომ მათ შორის კონტაქტი ადვილად დამყარებულიყო?
- „მკვიდრი მოსახლეობის“ თვალსაზრისით, როგორ უნდა მოქცეულიყვნენ ტურისტები, რომ არეულობა არ შეეტანათ „მკვიდრი მოსახლეობის“ საზოგადოებაში?
- შეკითხვა ტურისტებს: კვლავ რომ მოგიწიოთ წასვლა იმავე ქვეყანაში, რა გეცოდინებათ ამ ქვეყნის შესახებ და რას გააკეთებთ იმისთვის, რომ არ დაარღვიოთ მათი იდენტობა?

გაგრძელება

მოსწავლეები კითხვებს უსვამენ თავიანთი საზოგადოების იმ წევრებს, რომელთაც აქვთ უცხო კულტურის ქვეყნებში მოგზაურობის გამოცდილება, ან კლასში მოიწვევენ პიროვნებას, რომელიც მათ განსხვავებულ კულტურასთან შეხების საკუთარ გამოცდილებას გაუზიარებს.

ვარიანტი

მოსწავლეები წარმოიდგენენ იდეალურ საზოგადოებას და პარალელს ავლებენ საკუთარ კულტურასა და მათ მიერვე შექმნილი საზოგადოების კულტურას შორის.

სავარჯიშო 4.8. – ვთამაშობთ ლოტოს: „თითოეული ადამიანი სამყაროს ნაწილია“

საგანმანათლებლო მიზანი:

მოცემული სავარჯიშოს მიზანია, დაანახვოს მოსწავლეებს, რომ ადამიანი მსოფლიოს ნაწილია.

რესურსები:

შესავსები ბარათების ერთი ნაკრები თითო მოსწავლეზე.

კითხვების ჩამონათვალი.

კითხვები ჯგუფური განხილვისთვის.

მსვლელობა

1. მოსწავლეები მათთვის დარიგებულ შესავსებ ბარათებს ავსებენ დასმული კითხვების შესაბამისად. თითო ბარათს აქვს ორი ხაზი, ერთი განკუთვნილია სახელის, მეორე ქვეყნის სახელწოდების ჩასაწერად. ბარათების სახელის ხაზზე მოსწავლეები წერენ რომელიმე თავიანთი თანაკლასელის სახელს და ქვეყნის ხაზზე კითხვის შესაბამის ქვეყანას.

მრავალნაირი კითხვა შეიძლება დაისვას. ჩვეულებრივ, ჩვენ მიერ შემოთავაზებული ბარათების ნაკრები საკმარისია ამ სავარჯიშოს შესასრულებლად. საჭიროების შემთხვევაში, შეგიძლიათ ნაკრებს დაამატოთ ბარათები, მაგრამ უნდა გახსოვდეთ, რომ მოსწავლეებს თავიანთი ერთი თანაკლასელის სახელის მხოლოდ ერთხელ გამოყენების უფლება აქვთ. გამოტოვებული ბარათის შემთხვევაში ისინი ქულას კარგავენ.

2. სავარჯიშოს შესრულების შემდეგ იმართება განხილვა. მოსწავლეები აღმოაჩენენ, რომ მიგრაცია აბსოლუტურად ნორმალური მოვლენაა თითქმის ყველა ოჯახისთვის და ყველა ქვეყანაში. მოსწავლეები მსჯელობენ მსოფლიოში განვითარებულ მოვლენებზე და განიხილავენ მსოფლიოს, როგორც ერთიან ქსელს.

მასალა მასწავლებლებისთვის

კითხვები: იპოვე კლასში ის, ვინც...

- ნამყოფია უცხო ქვეყანაში
- ჰყავს უცხოელი მეგობარი, რომელთანაც მიმოწერით აქვს ურთიერთობა
- სწავლობს უცხო ენას
- ჰყავს ნათესავი საზღვარგარეთ
- გატაცებულია უცხო ქვეყნის მუსიკით
- დახმარება გაუწევია უცხოელისთვის, რომელიც ჩვენს ქვეყანას სტუმრობდა
- უყვარს სხვა ქვეყნის სამზარეულო
- ჰყავს უცხოური წარმოების ავტომანქანა
- ცხოვრობს ოჯახში, სადაც ერთზე მეტ ენაზე საუბრობენ
- ჰყავს ნათესავი, რომელიც საზღვარგარეთ არის დაბადებული

- ახლახან გაზეთში წაუკითხავს ამბავი უცხო ქვეყანაზე
- ბოლო დროს გასაუბრებია ვინმეს, ვინც უცხო ქვეყანაშია ნაცხოვრები
- ტელევიზიის საშუალებით რაიმე შეიტყო უცხო ქვეყანაზე.

კითხვები ჯგუფური განხილვისთვის

1. რა შეიტყვეთ ერთმანეთის შესახებ სავარჯიშოს შესრულების პროცესში?
2. რა იყო თქვენთვის ყველაზე მოულოდნელი იქიდან, რაც თქვენი თანაკლასელების შესახებ შეიტყვეთ?
3. რას გვასწავლის სავარჯიშო ჩვენი მსოფლიოს შესახებ?

მასალა მოსწავლეებისთვის:

ა სახელი _____ ქვეყანა _____	ბ სახელი _____ ქვეყანა _____	გ სახელი _____ ქვეყანა _____	დ სახელი _____ ქვეყანა _____
ე სახელი _____ ქვეყანა _____	ვ სახელი _____ ქვეყანა _____	ზ სახელი _____ ქვეყანა _____	თ სახელი _____ ქვეყანა _____
ი სახელი _____ ქვეყანა _____	კ სახელი _____ ქვეყანა _____	ლ სახელი _____ ქვეყანა _____	მ სახელი _____ ქვეყანა _____